

Oplossing proefopgave Swahili

Uit de vergelijking van de Swahili zinnestelsels blijkt al snel dat *-penda* 'liefhebben' betekent, *-piga* 'slaan' en *-sumbua* 'irriteren'. Nu moeten de andere elementen nog geïdentificeerd worden.

atakupenda, *atatupenda* en *anakupiga* beginnen allemaal met *a-* en hun onderwerp is 'hij', zodat je kunt aannemen dat *a-* voor de 3de persoon enkelvoud van het onderwerp staat. Je kunt deze vormen dus opbreken in drie stukken: *a-taku-penda*, *a-tatu-penda* en *a-naku-piga*. Dan staat *ni-* voor de 1ste persoon enkelvoud (*ni-tawa-piga*, *ni-tam-penda*) en *u-* voor de 2de persoon enkelvoud (*u-nawa-sumbua*) van het onderwerp.

De volgende stap is de analyse van het middenstuk. Als je de vormen *a-taku-penda* en *a-naku-piga* vergelijkt, zie je dat ze verschillende stamtijden hebben, maar hetzelfde lijdend voorwerp 'jou'. Dit leidt tot de conclusie dat *-ku-* 'jou' betekent, terwijl *-ta-* de toekomstige tijd aangeeft en *-na-* de tegenwoordige tijd. Dan staat *-wa-* voor 'hen' en *-m-* voor 'hem'.

Verder kun je de volgende woordenlijst opstellen:

<i>-penda</i>	liefhebben
<i>-piga</i>	slaan
<i>-sumbua</i>	irriteren
<i>ni-</i>	onderwerp 1ste pers. ev.
<i>u-</i>	onderwerp 2de pers. ev.
<i>a-</i>	onderwerp 3de pers. ev.
<i>-ku-</i>	jou
<i>-m-</i>	hem
<i>-wa-</i>	hen
<i>-na-</i>	tegenwoordige tijd
<i>-ta-</i>	toekomstige tijd

De volgorde van de elementen is: onderwerp – tijd – lijdend voorwerp – werkwoordstam.

Nu is de vertaling niet moeilijk meer:

1. Jij zult hen liefhebben. *u-ta-wa-penda*
2. Ik irriteer hem. *ni-na-m-sumbua*